

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **M.Š.**
zastoupený advokátem Mgr. Janem Koutenským
sídlem Palackého 38, 534 01 Holice

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 7. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 7. 2023, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení je povinna zaplatit žalobci náklady řízení k rukám jeho zástupce Mgr. Jana Koutenského, advokáta, ve výši 4 355 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalované uvedeným ve výroku tohoto rozsudku byly podle ust. § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“) a podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnuty námitky žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 6. 4. 2023, č. j. X, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci zamítnuta žádost o přiznání invalidního důchodu, neboť jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla o 25 %, tedy nesplňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).
2. Žalobce napadl rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce popsal své zdravotní obtíže spojené s následky dopravní nehody a namítl, že posudek žalované obsahuje věcně nesprávné závěry. Posudkový lékař nevysvětlil, proč za nejzávažnější zdravotní postižení považuje postižení stehna pravé dolní končetiny. K ostatním zdravotním postižením se nevyjádřil, neporovnal je mezi sebou, přičemž ostatní postižení jsou hodnocena závažněji. Rovněž nijak nehodnotil fotografie, z nichž jsou patrné značné deformity končetin. Posudkový lékař rozhodoval pouze na základě listinných podkladů, aniž by přistoupil k osobnímu vyšetření žalobce. Žalobce má přitom za to, že bez osobní prohlídky lékař nemohl dostatečně posoudit jeho zdravotní stav.
3. Žalobce doplnil, že nebyla zhodnocena jeho obezita, která je s ohledem na jeho zdravotní stav těžko léčitelná, neboť není schopen ani krátkodobého aktivnějšího pohybu.
4. K prokázání výše uvedených skutečností žalobce navrhl provedení důkazu lékařskou zprávou MUDr. S. B. ze dne 14. 8. 2023 a dále přiloženými fotografiemi vypovídajících o jeho zdravotním stavu.
5. S ohledem na shora uvedené žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
6. Žalovaná se k žalobě nevyjádřila.
7. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s., přičemž k lékařským nálezům vydaným po datu vydání žalovaného rozhodnutí lze přihlídnout pouze tehdy, pokud vypovídají o zdravotním stavu žalobce v době vydání žalovaného rozhodnutí.
8. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že jak v prvostupňovém, tak v námitkovém řízení bylo za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti určeno zdravotní postižení uvedené v kapitole XV. (funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddílu B (postižení končetin), položce 13 (funkční postižení po zlomeninách kostí dolní končetiny), písm. a) (lehké postižení) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009

Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 10 % - 15 %. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce byla jak v prvostupňovém, tak v námitkovém řízení určena ve výši 15 %, která byla následně ve smyslu ust. § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšena o 10 % na celkových 25 %. Posudkem žalované, který byl vypracován dne 20. 7. 2023 na základě ust. § 8 odst. 9 ZOPSZ oddělením lékařské posudkové služby, pracoviště ČSSZ Hradec Králové, byly potvrzeny závěry posudkové lékařky OSSZ Pardubice ze dne 3. 4. 2023 zpracované na základě ust. § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 4 ZOPSZ. Oba správní orgány tak došly ke shodnému závěru, tedy že zdravotní stav žalobce neodpovídá žádnému stupni invalidity.

9. Soud provedl při jednání dne 5. 6. 2024 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobce, který byl vypracován v souladu s ust. § 4 odst. 2 ZOPSZ dne 19. 4. 2024 posudkovou komisí MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové (dále jen „PK MPSV“), v níž jako odborný lékař zasedal MUDr. V. M., s odborností ortopedie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. Podle PK MPSV se u žalobce jedná o funkčně těžké omezení rozsahu hybnosti pravého kolenního kloubu s deformitou svalstva v oblasti pravého stehna, bez zhojení v nepříznivém postavení kloubu, bez projevů funkčně významné nestability v kolenním kloubu. Dále trvá lehké omezení hybnosti v levém loketním kloubu u leváka. Zdravotní stav žalobce lze hodnotit jako rámcově stabilizovaný, avšak další rehabilitace již nevedou k funkčně významnému zlepšení tíže zdravotního postižení. PK MPSV za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce považuje zdravotní postižení uvedené v kapitole XV. (funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddílu B (postižení končetin), položce 9 (ztuhnutí nebo omezení pohybu v kyčelním nebo kolenním kloubu/kloubech), písm. c) (těžké omezení hybnosti jednoho nebo více kloubů nebo končetiny/končetin) přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. Pro toto zdravotní postižení je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 35 % - 50 %. Vzhledem k funkčně lehkému omezení funkce levé horní končetiny a pracovní kvalifikaci žalobce PK MPSV zvolila míru poklesu jeho pracovní schopnosti ve výši 45 %.
10. PK MPSV považuje hodnocení žalované za podhodnocené. K tomu doplnila, že postižení žalobce bylo možné hodnotit i podle kapitoly XV., oddílu B, položky 13, avšak nikoli podle písm. a), jak učinila žalovaná, ale podle písm. b) s hodnocením míry poklesu pracovní schopnosti ve výši 35 % s navýšením o 10 % pro pracovní kvalifikaci žalobce, tj. celkem na 45 %. S ohledem na těžké omezení rozsahu hybnosti pravého kolenního kloubu však považuje PK MPSV za přesnější uvedené hodnocení podle položky 9, písm. c).
11. K námitce žalobce týkající se nehodnocení jeho obezity PK MPSV doplnila, že ačkoli je žalobce obézní, orgánové komplikace obezity nebyly prokázány ani doloženy, stejně tak nebyla doložena léčba na odborném pracovišti. Prosté stanovení obezity bez doložených komplikací a vyšetření na obezitologickém pracovišti nemá vliv na míru poklesu pracovní schopnosti. PK MPSV uzavřela, že zdravotní stav žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídal prvnímu stupni invalidity. Jako datum vzniku invalidity prvního stupně určila den 28. 3. 2022.

12. Podle § 3 správního řádu: *Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
13. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění: *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
14. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
15. Podle ust. § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity: *V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10procentních bodů.*
16. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz): *„[p]osuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“*
17. Podle ust. § 4 odst. 2 ZOPSZ jsou v přezkumném soudním řízení k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob povolány posudkové komise. V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
18. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
19. Posudek PK MPSV soud hodnotí jako úplný, přesvědčivý, řádně odůvodněný, splňuje veškeré náležitosti dané zákonem, a proto z něj při rozhodování vycházel. Posudek PK MPSV vychází z dostatečného množství lékařských nálezů, posudková komise byla řádně obsazena, neboť v ní zasedal lékař s odborností ortopedie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. Soud tak považuje za prokázané, že žalovaná ve správním řízení nezjistila přesně a úplně skutečný stav věci, když při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce podhodnotila jeho zdravotní stav. U žalobce se k datu vydání žalovaného

rozhodnutí jednalo o invaliditu prvního stupně, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 45 %. Žalovaná nenaplnila ust. § 3 správního řádu a dopustila se tak vady řízení.

20. Vzhledem k tomu, že správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává a nenahrazuje tak činnost lékařů, nemá s ohledem na výše uvedené důvod jakkoli zpochybňovat závěry PK MPSV. Krajský soud proto žalované rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem soudu vysloveným ohledně stupně invalidity žalobce, včetně příslušného zákonného zařazení zdravotního postižení žalobce a procentuálního ohodnocení míry poklesu jeho pracovní schopnosti ve smyslu přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, jak je uvedeno shora. V dané věci proto bude žalovaná v dalším řízení vycházet z posudku PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, ze dne 19. 4. 2024.
21. Pro úplnost krajský soud doplňuje, že neprovedl důkaz lékařskou zprávou MUDr. S. B. ze dne 14. 8. 2023, neboť byla vypracována až po datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. platí, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. PK MPSV posoudila zdravotní stav žalobce na základě dostatečného množství lékařských zpráv, přičemž byl žalobce při jednání PK MPSV přešetřen odborným lékařem.
22. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalované uložil povinnost nahradit žalobci účelně vynaložené náklady soudního řízení, tj. náklady právního zastoupení žalobce podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“). Náklady právního zastoupení představuje odměna právního zástupce žalobce za 3 úkony právní služby v celkové výši 3 000 Kč podle ust. § 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 [příprava a převzetí zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a), sepsí žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) a účast na soudním jednání podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu]. Dále náklady řízení tvoří paušální náhrada hotových výdajů za 3 úkony právních služeb podle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 900 Kč. Odměna právního zástupce žalobce proto činí 3 900 Kč. Dále náklady řízení tvoří cestovní výdaje ve výši 254,04 Kč podle ust. § 156 a násl. zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce a náhrada za promeškaný čas právního zástupce žalobce strávený cestou k jednání soudu a zpět ve výši 200 Kč podle ust. § 14 odst. 1 písm. a), odst. a 3 advokátního tarifu. Celková výše nákladů řízení proto činí částku 4 355 Kč. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení k rukám jeho právního zástupce podle ust. § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. Soud k náhradě nákladů řízení stanovil přiměřenou lhůtu k plnění v délce 30 dnů podle ust. § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 5. června 2024

JUDr. Petra Venclová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně